

18. ԸՆԹԵՐՑԱՍԻՐԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ (1895)

Թղթակից մը 1895 Հոկտ. 1 թուականով
կը գրէ. «Բաղէշի նոր սերունդին մէջ կաղ-
մունծ Ընթերցասիրաց Ընկերութիւնը ջան-
քեր կ'ընէ որպէս զի իր կազմակերպելիք
Ընթերցարանը ու կիրակնօրեայ դասախօսու-
թիւնները յաճախելի ըլլան նաեւ բողոքա-
կաններու»²⁹: Հաւանօրէն 1895ի առաջին
ամիսներուն հիմնուած է:

19. ՀԱՅՈՒՀԵԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ (1895)

Պոլսոյ Հայրենիքին կը գրեն Բաղէշէն.
«Հինգ խորան եկեղեցիին քահանայ Տէր
Գէորգ Մարտիրոսեանի յորդորանքով
կ'ընեն կազմեցին կրթական «Հայուհեաց Ըն-
կերութիւն» մը, որուն Ատենայեալ ըն-
տրուեցաւ Տիկ. Իսկուհի Իւթիւնեան, քա-
ղաքի թաղապետութեան կողմէ կարգուած
մանկաբարձուհին: Մուշէն վարժուհի մը
ուղած են, որուն հասնելուն պիտի բացուի
աղջկանց վարժարան մը»³⁰: Ընկերութեան
չարթական բաժնեկէսներն էր 10 փարա³¹:

20. ԿՐԹԱՍԻՐԱՅ ՄԻՈՒԹԻՒՆ (1910)

Կազմուած է 1910 Փետրուար 12ին 22
բաղէշցիներէ: Նպատակն է, «Քաղաքիս
դպրոցական անկերպարան եւ արդահատելի
վիճակը բարելաւել»: Կ'ընտրուի 9 անձէ
կազմուած առժամեայ վարիչ Մարմին մը:
Պոլսաբնակ Բաղէշցիներ խոստացած էին
որ եթէ Բաղէշի մէջ Ընկերութիւնը կազ-
մուի՝ իրենք տարեկան 30 լիւրա պիտի տրա-
մադրեն Ընկերութեան»³²:

21. ՈՐԲԱՆՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ (1910)

Կը յիշուի 1910ին լոկ անունով³³:

22. ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ (1910)

Կազմուած է Բաղէշի Կեդրոնական
դպրոցի բարձրագոյն աշակերտներէն՝ նը-
պատակ ունենալով. «Ձարկ տալ աշա-
կերտներու ինքնազարգացման, արժարձել
ընթերցասիրութեան ոգին եւ դպրոցի չքաւոր

աշակերտներուն նիւթական օժանդակու-
թիւն հասցնել: Կը բաժանորդագրուին Հաս-
կերին. Կ'ապսպրեն մանկական — պատա-
նեկան գրքեր. 50 դուրուշ հաւաքած են հայ
բանտարկեալներուն համար³⁴:

23. ՈՐԲԱՆՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ (...1910)

Կազմուած է Ֆրէզմոյի մէջ, տարին
անծանօթ մեզ, կը յիշուի 1910ին³⁵:

24. ՈՐԲԱՆՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ (...1913)

Այս ալ Նիւ Եորկի մէջ կազմուած է,
գուցէ մէկ եւ միւսնոյն Ընկերութեան ճիւ-
ղերն են: Սարքած է հանդէս եւ ունեցած 155
դոլար հասոյթ³⁶:

25. ՏԱՐՕՆ-ՍԱԼՆՈՅ ՁՈՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ (1918)

Բաղէշցի եւ Մշեցի Հայերը իրենց զիւ-
ղացիներով Պոլսոյ մէջ 1918 Դեկտ.ին կը
կազմեն միացեալ Ընկերութիւն մը՝ «Տարօն-
Սալնոյ Ձոր Միութիւն» անունով՝ նպատակ
ունենալով որքերն ու ախտաբաւերը պաշտ-
պանել³⁷: Միութեան առաջին Ընդհ. Ժողո-
վը տեղի կ'ունենայ 1918 Դեկտ. 29ին³⁸: Իր
Դիւանը կը կազմէին.

Հ. Անտոն վ. Զնտոյեան	Նախագահ
Տօքթ. Բ. Մանուէլեան	Ա. Ատենայեալ
Կ. Քիւրքճեան	Բ. Ատենայեալ
Հր. Երմոյեան	Ա. Ատենադպիր
Պ. Ճանեան	Բ. Ատենադպիր

Գործ. Ժողով

Կ. Վրդ. Պատուհասեան	Ա. Ատենայեալ
Մանուկ Ասլանեան	Բ. Ատենայեալ
Պօղոս Հաճեան	Ա. Ատենադպիր
Վարդան Պետոյեան	Բ. Ատենադպիր
Սարգիս Պաշյեան	Հաշուակալ
Պ. Բենիամին Պետրոսեան	Անդամ
Հ. Արսէն Վրդ. Զնտոյեան	Անդամ
Տիկին Աղաւնի Աղամեան	Անդամ ³⁹ :

(Շարունակելի:)

Հ. Ե. ՊՕՂՈՍԵԱՆ

²⁹ Հայրենիք, 1895, Թ. 1313:

³⁰ Անդ, Թ. 1309:

³¹ Անդ, Թ. 1313:

³² Յաւաջ, Կարին 1910, Թ. 15:

³³ Ազատամարտ, Կ. Պ. 1910, Թ. 447:

³⁴ Անդ, 1911, Թ. 513:

³⁵ Ազատամարտ, Կ. Պ. 1910, Թ. 447:

³⁶ Անդ, 1913, Թ. 5334:

³⁷ Ժամանակ, 1918, Թ. 3383:

³⁸ Անդ, Թ. 3398:

³⁹ Տեղեկագիր Հայրենակցական Միութեանց,
Կ. Պ. 1921, էջ 15: